

[Haugberg.]

Maade skulde alle Samlinger, Haandbøger og andet Materiel behandles. Vedlagdes der saa en kort Vejledning i, hvilke Metoder der stod til Raadighed i Undervisningen med det anskaffede Materiale, saa havde alle interesserede Faktorer et virkeligt og betryggende Stof at søge til, hver Gang en eller anden Sag vedrørende Undervisningen skulde drøftes.

I første Omgang vilde det vel være et ret stort Arbejde at fremskaffe de omtalte Fagfortegnelser med tilhørende Oplysninger, men dog ingenlunde særlig vanskeligt for et Udvalg med Kendskab til og Greb paa Sagen. Hvert Aar maa Fagfortegnelserne selvfølgelig udvides med alt, hvad der kommer frem af egnet nyt. Denne stadige Vedligeholdelse vilde vel passende kunne besørges af Undervisningsministeriet. Til samme Afdeling i Undervisningsministeriet maatte det forventes, at alle Fremstillere af Skolemateriel vilde henvende sig med Oplysninger om, hvad disse for Tiden har af Materiale til de forskellige Fag. Hver Kommune skulde have et Sæt Fagfortegnelser, der skulde være tilgængelige for dem, der har med Skolen og dens Forhold at gøre.

Fagfortegnelserne er stærkt paakrævede, for hverken den enkelte Lærer eller de lokale Skoleautoriteter kan finde betryggende Oplysninger angaaende Metoder, Lærebøger og andet Skolemateriel mellem det Utal af Annoncer, Reklamer, Anmeldelser og anbefalinger, der daglig fremkommer. Under de nuværende Forhold er det ofte gennem Rejser og Skriveri forbundet med ret store Udgifter at skaffe sig Besked, og der er ingen Tvivl om, at disse Udgifter i stor Udstrækning kan begrænses ved Fagfortegnelsernes Fremskaffelse.

Det maa heller ikke glemmes, at naar der i Undervisningsministeriet bliver en Slags Samlingscentral for alt Skole- og Undervisningsmateriel, er Muligheden for fælles Indkøb til Skolerne i høj Grad til Stede og dermed formodentlig gode Betingelser for at faa Materiellet betydeligt billigere end hidtil.

Mange andre Spørgsmaal, om Sløjd, Skolekøkkener, Bade, Børnebespisning, Biblioteker, Skoleværksteder og meget andet, vilde det være af stor Betydning at komme ind paa; men de her skitserede Forandringer er ingenlunde Udtryk for en samlet Skoleidé, det er Retningslinier for et Kriseforslag med Hensyntagen til de raadende økonomiske og politiske Forhold, et Forsøg paa at slaa til Lyd for en rigere og mere tidspassende Udnyttelse af de Midler, vi

anvender i Folkeskolens Oplysnings- og Dygtiggørelsesarbejde.

Den forrige Regering nedsatte en Kommission til Undersøgelse af den højere Skoles Forhold; Tiden til, at noget lignende maa gøres for Landsbyskolens Vedkommende, er for længst inde. Landsbyskolens samlede Børnetal er mellem 60 og 70 pCt. af hele Landets skolegørende Børn. Paa Grund af Forholdene vil Landsbybørnene, som allerede nævnt, være afskaaret fra at faa Del i den udvidede Undervisning, Folkeskolen i Byerne kan byde paa. Naar hertil kommer, at Landsbyskolen, ogsaa hvad Undervisningstid, Fag og Materiel angaar, i saa godt som alle Tilfælde er daarligere stillet end Byskolerne, er der al mulig Grund til at søge gennemført Forandringer, der kan tjene til Landsbyskolens Forbedring.

I den højtærede Undervisningsminister havde Folkeskolen altid en af sine bedste Talsmænd, men ogsaa Initiativet og Troen paa en Fremtid, der er bedre end Nutiden, havde i ham en af sine ypperste Repræsentanter, og jeg ved, at ingen med større Glæde og Energi end han vil gøre et Arbejde, der har en Højnelse af vore Landsbyers Folkeskole til Maal.

Jeg skal dernæst tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger om den saakaldte Randers-Bevægelse. Jeg føler det næsten som en Pligt, idet Bevægelsens Fædre er bosiddende Borgere i den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere. Som bekendt er Fædrene de to Herrer Proprietær Bach og Statshusmand Villumsen.

Den første Gang, min Opmærksomhed hæftede sig ved Hr. Bach, var i den Periode, hvor „Bondens Selvstyre“ var i Vælten, og jeg har hørt, at samme Hr. Bach ogsaa i 90erne var med i den saakaldte Agrarbevægelse. Hr. Bach hører til den Kategori af Menneskene, der liver op, hver Gang et eller andet er paa Færde. Naar alt gaar normalt og roligt, da sendes der saa godt som aldrig Bud efter Hr. Bach, han dukker op, naar Tiden for ham er inde; han er altid ivrig for Separatistbevægelser, men aldrig er der Bud efter ham nævneværdigt af Landbrugets legitime Sammenslutninger eller Virksomheder.

Da Bondens Selvstyre var paa Tale, formaaede Hr. Bach at samle de bekendte atten Mand fra Rønge. Det er jo efter Hr. Bachs egne Oplysninger nu lykkedes ham at faa langt større Følgeskab. Om dette Følgeskab holder, er en Ting for sig, i hvert Fald har jeg hørt, at man i en Kommune havde tegnet 174 Medlemmer, men da man